

June 15, 2022

KKP Research

ทำไมเงินเฟ้อจะสูงกว่าที่ตลาดคาดและทำให้
“เศรษฐกิจไทยซึ่มยาว” ? (ตอนที่ 1)

ผู้เขียน

ลัทธิศักดิ์ ลากอุดมการ

นักวิเคราะห์

KKP Research โดยกลุ่มธุรกิจการเงินเกียรตินาคินภัทร

พิพัฒน์ เหลืองนฤมิตชัย

ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ

หัวหน้านักเศรษฐศาสตร์ และหัวหน้าฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจและกลยุทธ์

ลัทธิศักดิ์ ลากอุดมการ

นักวิเคราะห์

เคนเน็ท โดแนลด์ นิลเว

นักวิเคราะห์

วรเทพ วงศ์วิริยะสิทธิ์

นักวิเคราะห์

อารยา กาญจนะคช

นักวิเคราะห์

บุรกร กิพยสกุลชัย

นักวิเคราะห์

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณชน ทั้งนี้ขอคิดเห็นที่ปรากฏเป็นความคิดเห็นของฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจและกลยุทธ์ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับกลุ่มธุรกิจการเงินเกียรตินาคินภัทร เว้นแต่จะได้แจ้งไว้และขอสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงข้อมูลและความคิดเห็นโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า

KKP Research

June 15, 2022

ทำไมเงินเฟ้อจะสูงกว่าที่ตลาดคาดและทำให้ “เศรษฐกิจไทยซบเซา” ? (ตอนที่ 1)

KEY TAKEAWAYS:

- KKP Research โดยเกียรตินาคินภัทรประเมินว่า มีโอกาสสูงที่เงินเฟ้อไทยและโลกจะค้างอยู่ในระดับที่สูงกว่าในทศวรรษก่อนทั้งในระยะสั้นและระยะยาวจากปัจจัยเชิงโครงสร้างที่เปลี่ยนแปลงไป และจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยอย่างมาก โดยปรับประมาณการตัวเลขเงินเฟ้อปี 2022 เป็น 6.6% และปี 2023 เป็น 3.1% ในขณะที่คาดว่าธนาคารแห่งประเทศไทยจะปรับอัตราดอกเบี้ยขึ้น 3 ครั้งในปีนี้ และขึ้นอีก 4 ครั้งในปี 2023
- เงินเฟ้ออาจไม่จบลงเร็วอย่างที่คาด สถานการณ์ปัจจุบันคล้ายคลึงกับช่วงภาวะ Stagflation ปี 1972 – 1983 จากปัจจัยสำคัญ คือ 1) นโยบายการเงินอยู่ในภาวะผ่อนคลายและมีความเสี่ยง Behind the curve 2) การส่งผ่านเงินเฟ้อระหว่างสินค้ายังไม่สิ้นสุด 3) ราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้นจะส่งผลให้ทั้งราคาสินค้ากลุ่มอื่นและเงินเฟ้อคาดการณ์ปรับตัวสูงขึ้น
- KKP Research ประเมินว่าเศรษฐกิจกำลังจะเข้าสู่ภาวะ Stagflation ก่อนเข้าสู่ภาวะเศรษฐกิจถดถอยช่วงปลายปี 2023 ถึงปี 2024 โดยในอดีตเกือบทุกครั้งที่ธนาคารกลางสหรัฐ ฯ ปรับอัตราดอกเบี้ยขึ้นแล้ว มักจะตามมาด้วยภาวะเศรษฐกิจถดถอยเสมอ ซึ่งประเทศไทยจะได้รับผลกระทบผ่านภาคการส่งออกและการท่องเที่ยว
- ปัจจัยเชิงโครงสร้างที่เคยกดดันให้เงินเฟ้ออยู่ในระดับต่ำกำลังเปลี่ยนทิศทาง คือ 1) โลกอาจกำลังผ่านจุดสูงสุดของยุคโลกาภิวัตน์ และต้นทุนการผลิตกำลังปรับตัวสูงขึ้น 2) แนวโน้มที่บริษัทจะกลับมาใช้อำนาจตลาดมากขึ้น 3) การเพิ่มขึ้นของ Dependency ratio จะกดดันให้เงินเฟ้อปรับตัวสูงขึ้น อัตราเงินเฟ้อที่เปลี่ยนทิศทางจะเพิ่มความท้าทายกับการเติบโตของเศรษฐกิจไทยในอนาคต จากอัตราดอกเบี้ยที่ต้องปรับขึ้นในภาวะที่หนี้ครัวเรือนอยู่ในระดับสูง

ทำไมเงินเฟ้อจะสูงกว่าที่ตลาดคาดและทำให้ “เศรษฐกิจไทยซบเซา” ? (ตอนที่ 1)

บทความฉบับนี้เป็นหนึ่งในบทความชุด “ความเปราะบางของเศรษฐกิจไทยเมื่อกระแสโลกกำลังเปลี่ยนทิศทาง” ซึ่ง KKP Research โดยเกียรตินาคินภัทร ต้องการชี้ให้เห็นถึงเหตุการณ์ในปัจจุบันว่าจะเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของเศรษฐกิจไทยและต้องมีการเร่งปฏิรูปเศรษฐกิจระยะยาวโดยเร็ว ซึ่งไม่ใช่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลงเท่านั้น แต่เศรษฐกิจไทยยังเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกมากขึ้น

ประเด็นสำคัญของเศรษฐกิจในช่วงที่ผ่านมาคงหนีไม่พ้นเรื่องของเงินเฟ้อที่กำลังปรับตัวสูงขึ้นทั่วโลก ซึ่งส่งผลให้ภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนเพิ่มขึ้นมาก เช่นเดียวกัน อัตราเงินเฟ้อของไทยในเดือนล่าสุดเพิ่มสูงขึ้นเป็น 7.1% สูงกว่าตัวเลขที่นักวิเคราะห์ในตลาดและธนาคารแห่งประเทศไทยคาดการณ์ไว้มาก แม้ว่าธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่ดูแลเงินเฟ้อ จะแสดงความกังวลด้านเงินเฟ้อมากขึ้น แต่ในช่วงที่ผ่านมาจึงไม่มีการปรับขึ้นดอกเบี้ยเพื่อตอบสนองกับเงินเฟ้อจากการคาดการณ์ว่าเงินเฟ้อยังไม่ใช่ประเด็นที่น่ากังวลและเงินเฟ้อจะสามารถชะลอตัวลงมาได้เองในช่วงปลายปี KKP Research ประเมินว่าโครงสร้างของเศรษฐกิจโลกที่เปลี่ยนแปลงไปจะทำให้ปัญหาเงินเฟ้อไม่จบลงเร็ว ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยอย่างมาก โดยปรับประมาณการณตัวเลขเงินเฟ้อขึ้นเป็น 6.6% ในปีนี้ และ 3.1% ในปี 2023 และคาดว่าธนาคารแห่งประเทศไทยจะขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย 3 ครั้งในปีนี้ และขึ้นอีก 4 ครั้งในปี 2023

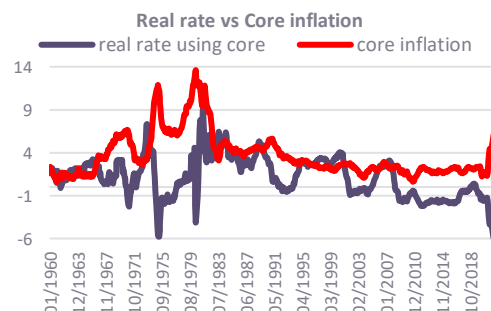
KKP Research วิเคราะห์ว่ามีโอกาสสูงที่เงินเฟ้อไทยและโลกจะค้างอยู่ในระดับสูงกว่าในทศวรรษก่อนทั้งในระยะสั้น และระยะยาว และจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยได้มากซึ่งเกิดจากสองส่วน คือ 1) ประสบการณ์ในอดีตกำลังบอกว่าในช่วง 1-3 ปีหลังจากนี้เศรษฐกิจโลกกำลังเผชิญความเสี่ยงที่จะเข้าสู่ภาวะเศรษฐกิจถดถอยจากราคาสินค้าที่สูงขึ้นต่อเนื่อง หรือที่เรียกว่า ภาวะ Stagflation ซึ่งเศรษฐกิจไทยจะได้รับผลกระทบจากการส่งออกและการท่องเที่ยวที่ชะลอตัว 2) จากปัจจัยเชิงโครงสร้างที่อาจทำให้เงินเฟ้อค้างอยู่ในระดับสูงและอัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนทิศทางเป็นขาขึ้น จะส่งผลให้ภาระหนี้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้นและการปล่อยกู้เพิ่มเติมทำได้ยากขึ้น ปัจจัยทั้งสองข้อจะทำให้เศรษฐกิจไทยได้รับผลกระทบรุนแรง ทั้งสองประเด็นเป็นปัจจัยที่สะท้อนว่าเศรษฐกิจไทยมีความเปราะบางกับการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างมาก

สถานการณ์เงินเฟ้อน่ากังวลแค่ไหน

KKP Research ประเมินว่าสถานการณ์เงินเฟ้อในปัจจุบันถือว่ามีความเสี่ยงสูงและมีปัจจัยหลายอย่างที่คล้ายกับเหตุการณ์ Stagflation ที่ในช่วงทศวรรษ 1972 – 1983 ซึ่งอัตราเงินเฟ้อสหรัฐ ฯ พุ่งสูงขึ้นไปถึงเกิน 10% เทียบกับตัวเลขล่าสุดที่ 8.6% ในเดือนพฤษภาคม 2022 และในเวลานั้นนักเศรษฐศาสตร์เองก็ไม่มีใครคาดการณ์ว่าจะมีเงินเฟ้อสูงขึ้นต่อเนื่องยาวนานเช่นเดียวกับในปัจจุบัน โดยส่วนใหญ่คาดการณ์ว่าเงินเฟ้อเกิดจากปัจจัยด้านอุปทานเป็นหลัก เช่น การกลับมาผลิตสินค้าไม่ทัน หรือปัญหาสงคราม และจะสามารถปรับตัวลงได้เอง อย่างไรก็ตาม KKP Research ประเมินว่ามี 3 ข้อสังเกตที่สะท้อนถึงความน่ากลัวของเงินเฟ้อโลกที่อาจยืดเยื้อกว่าคาด คือ

1) นโยบายการเงินตอบสนองต่อปัจจัยทางเศรษฐกิจช้าที่สุด นับตั้งแต่ช่วงวิกฤติปี 1970 เมื่อเปรียบเทียบตัวเลขอัตราเงินเฟ้อและอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง พบว่ามีค่าห่างกันมากที่สุด นับตั้งแต่ช่วงปี 1972-1983 หรือหมายความว่าธนาคารกลางสหรัฐ ฯ มีการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยเพื่อตอบสนองต่อเงินเฟ้อช้ามาก (รูปที่ 1) ซึ่งกระตุ้นให้เศรษฐกิจมีการขยายตัวต่อเนื่อง สะท้อนจากตลาดแรงงานอยู่ในภาวะตึงตัว อัตราการว่างงานอยู่ในระดับต่ำมาก ในขณะที่มีการจ้างงานใหม่เพิ่มขึ้นอย่าง

รูปที่ 1: ส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงและเงินเฟ้อสูงสุดนับตั้งแต่ช่วงวิกฤติ Stagflation ครึ่งก่อน

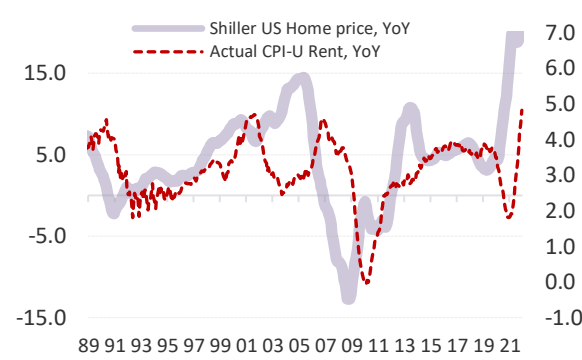
ที่มา: FRED, KKP Research

ทำไมเงินเฟ้อจะสูงกว่าที่ตลาดคาดและทำให้ “เศรษฐกิจไทยซบเซา” ? (ตอนที่ 1)

ต่อเนื่อง ในปัจจุบันจำนวนตำแหน่งงานที่เปิดรับมีจำนวนมากกว่าคนว่างงานเกือบสองเท่า สะท้อนภาพว่าแรงกดดันต่อเงินเฟ้อเกิดจากแรงกดดันฝั่งอุปสงค์ที่จะค้างอยู่ได้นานกว่าคาด

2) การส่งผ่านของเงินเฟ้อไปยังสินค้าต่าง ๆ ยังมีอย่างต่อเนื่อง โดยปกติเมื่อต้นทุนการผลิตสินค้าสูงขึ้นผู้ประกอบการจะยังใช้เวลาอีกระยะหนึ่งจึงจะมีการปรับขึ้นราคาสินค้า ในสถานการณ์ปัจจุบันยังมีราคาสินค้าที่เตรียมปรับขึ้นอยู่อีก ตัวอย่างเช่น ในสหรัฐ ฯ อเมริกา ราคาบ้านปรับตัวสูงขึ้นอย่างมากจากปัญหาการขาดแคลนอุปทาน และในอดีตราคาบ้านจะเป็นดัชนีราคาที่น่าการเพิ่มขึ้นของค่าเช่าถึง 18 เดือน (รูปที่ 2) และค่าเช่ามีสัดส่วนถึงประมาณ 30% ของตระกร้าสินค้าของผู้บริโภคในสหรัฐ ฯ KKP Research ประเมินว่าเงินเฟ้อสหรัฐ ฯ จะยังคงค้างอยู่ในระดับสูงที่ 4% - 5% ในปี 2023

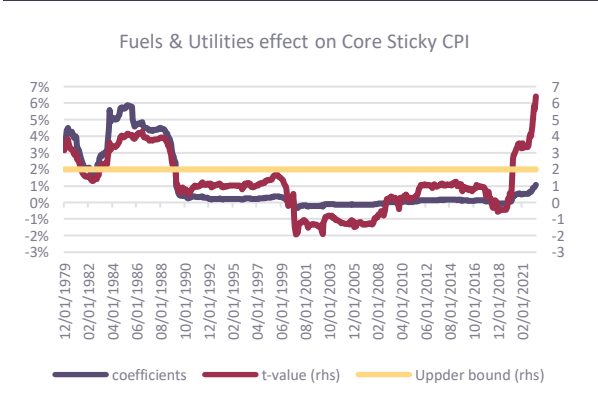
รูปที่ 2: ราคาบ้านที่ยังคงสูงขึ้นต่อเนื่องจะเป็นตัวนำการเพิ่มขึ้นของค่าเช่าในระยะถัดไป

ที่มา: Fred, S&P Dow Jones Indices LLC; U.S. Bureau of Labor Statistics, KKP Research

3) ปัจจัยความขัดแย้งด้านภูมิรัฐศาสตร์ซึ่งส่งผลกระทบต่อราคาน้ำมันและอาหารและความเสี่ยงด้านการคาดการณ์เงินเฟ้อ ในสถานการณ์ปัจจุบันยังไม่มีสัญญาณที่ชัดเจนที่ชี้ว่าปัญหาด้านอุปทานจะจบลงโดยเร็ว นักธุรกิจและผู้เชี่ยวชาญยังให้ความคิดเห็นว่าการขาดแคลนอุปทานจะลากยาวไปจนถึงปีหน้า ในขณะที่ทั้งราคาน้ำมันและอาหารยังค้างอยู่ในระดับสูงจากปัญหาอุปทานที่เกิดต่อเนื่องจากภาวะสงคราม ราคา น้ำมันที่ค้างในระดับสูงยาวนานจะทำให้ราคาสินค้าอื่น ๆ และการคาดการณ์เงินเฟ้อสามารถปรับตัวสูงขึ้นและยังทำให้เงินเฟ้อไม่ปรับตัวลง ซึ่งการประเมินผลกระทบส่วนนี้ทำได้ยากเนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างน้ำมันและสินค้ากลุ่มอื่นลดลงไปมากในช่วงกว่า 20 ปีที่ผ่านมา ทำให้ผลกระทบเพิ่มขึ้นชัดเจนในปี 2022 ทำให้ตลาดคาดการณ์ผลกระทบจากเรื่องนี้น้อยเกินไป (รูปที่ 3) คล้ายคลึงกับสถานการณ์ช่วงปี 1972 -1983 ที่อัตราเงินเฟ้อค้างอยู่ในระดับสูงเป็นระยะเวลานาน

รูปที่ 3: ความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันและราคาสินค้าชนิดอื่น ๆ เพิ่มขึ้นมากในปี 2022 เช่นเดียวกับเหตุการณ์ Stagflation ช่วงปี 1972 - 1983

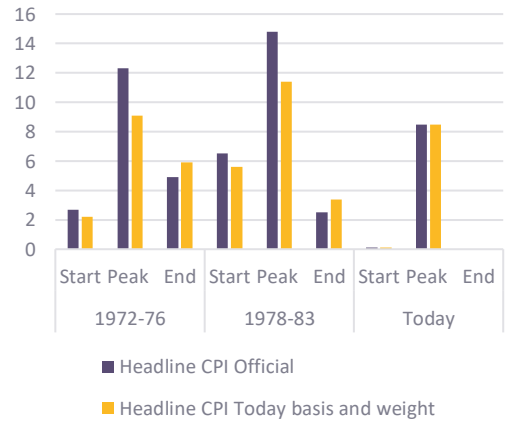

ค่า t-value และ coefficient จาก rolling regression model ระหว่างราคาสินค้าในกลุ่มพลังงาน (X) และดัชนี core sticky cpi (Y)
ที่มา: FRED, FED, KKP Research

ความน่ากลัวของภาวะ Stagflation

เศรษฐกิจโลกในปัจจุบันอยู่ในช่วงที่มีความเสี่ยงสูงมากแม้ว่าธนาคารกลางสหรัฐ ฯ เริ่มแสดงความกังวลเรื่องเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นแต่ยังมีความเสี่ยงสูงเนื่องจากการปรับนโยบายการเงินที่ช้าอาจไม่ทันต่อเงินเฟ้อที่ปรับตัวสูงขึ้นไปแล้วและเริ่มส่งผลกระทบต่ออัตราการคาดการณ์ของคน ผู้คนส่วนใหญ่ไม่เคยเผชิญหน้ากับภาวะ Stagflation หรือของแพงแต่เศรษฐกิจถดถอยซึ่งเกิดขึ้นครั้งล่าสุดในช่วงปี 1970 อย่างไรก็ตาม KKP Research ประเมินว่าสถานการณ์ปัจจุบันมีความคล้ายคลึงกับเหตุการณ์ในช่วงปี 1970 อย่างมาก คือเศรษฐกิจเจอภาวะขาดแคลนอุปทานในตลาดพลังงานจากสงครามทำให้อาหารน้ำมันปรับตัวสูงขึ้น เศรษฐกิจโลกเติบโตได้ดีธนาคารกลางมองว่าเงินเฟ้อจะเกิดขึ้นเพียงชั่วคราวและสามารถลดลงไปได้อีก แต่ท้ายที่สุดสถานการณ์กลับไม่เป็นอย่างนั้นตัวเลขเงินเฟ้อในปัจจุบันกำลังสะท้อนความท้าทายลักษณะเดียวกัน งานวิจัยของ Summer แสดงให้เห็นว่าจากวิธีการวัดเงินเฟ้อที่เปลี่ยนแปลงไปหากใช้วิธีการวัดในปัจจุบันกับตัวเลขเงินเฟ้อในอดีต จะพบว่าเงินเฟ้อในปัจจุบันมีระดับใกล้เคียงกับเงินเฟ้อในช่วงปี 1972 -1983 แล้ว (รูปที่ 4)

รูปที่ 4: เมื่อเปลี่ยนวิธีวัดเงินเฟ้อให้เหมือนกัน อัตราเงินเฟ้อในปัจจุบันมีความรุนแรงใกล้เคียงกับช่วงปี 1972 - 1983

ที่มา: Comparing Past and Present Inflation
Marijn A. Bolhuis, Judd N. L. Cramer, and Lawrence H. Summers

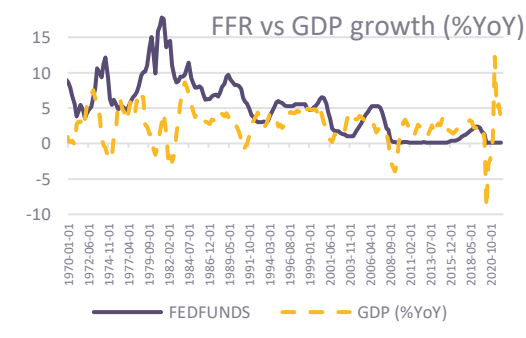
KKP Research ประเมินว่าเศรษฐกิจโลกในช่วงหลังจากนี้กำลังจะเข้าสู่ภาวะ Stagflation หรือสถานการณ์ที่เศรษฐกิจเริ่มชะลอตัวลงในขณะที่อัตราเงินเฟ้อค้างอยู่ในระดับสูง ก่อนจะเข้าสู่ภาวะเศรษฐกิจถดถอย (Recession) ในช่วงปลายปี 2023 ถึงปี 2024 โดยสถิติในอดีตสะท้อนให้เห็นว่าเกือบทุกครั้งที่ธนาคารกลางสหรัฐ ฯ ปรับดอกเบี้ยขึ้นจะนำมาสู่ภาวะเศรษฐกิจถดถอยเสมอ (รูปที่ 5 และ รูปที่ 6) และสัญญาณที่ต้องจับตา คือ Inverted Yield Curve ซึ่งมักจะเกิดขึ้นก่อนภาวะเศรษฐกิจถดถอยประมาณ 1 ปี โดยสถานการณ์ปัจจุบันที่เงินเฟ้อกดดันให้มีการขึ้นดอกเบี้ยมากขึ้นจะยิ่งทำให้ความเสี่ยงนี้มากขึ้นไปอีก อย่างไรก็ตามในปัจจุบันผู้เล่นในตลาดการเงินยังหวังว่าเศรษฐกิจโลกจะเข้าสู่ภาวะ Soft-landing หรือไม่มีวิกฤติ ซึ่งมีโอกาสน้อยลงไปเรื่อย ๆ

รูปที่ 5: การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับภาวะเงินเฟ้อและเป็นสัญญาณของเศรษฐกิจถดถอยในอนาคต

Tightening period	Change in RFF (bps)	NBER first recession month	First Inverted yield	Average inflation during tightening period	Lag to recession	Lag to inverted yield
Sep 1955 - Nov 1955	175	--	--	1.72	--	--
July 1967 - Aug 1969	540	Jan-70	1968-11-01	4.23	29	16
Feb 1972 - July 1974	960	Dec-73	1973-03-01	6.12	22	13
Jan 1977 - Apr 1980	1300	Feb-80	1978-09-01	9.02	37	20
July 1980 - Jan 1981	1000	Aug-81	1980-09-01	12.6	13	2
Feb 1983 - Aug 1984	315	--	--	3.68	--	--
Mar 1988 - Apr 1989	325	Aug-90	1989-02-01	4.29	29	11
Dec 1993 - Apr 1995	310	--	--	2.68	--	--
Jan 1999 - July 2000	190	Apr 01	2000-04-01	2.60	27	16
June 2004 - June 2006	425	Jan-08	2006-06-01	3.38	43	24

ที่มา: FRED, KKP Research

รูปที่ 6: เกือบทุกครั้งที่อัตราดอกเบี้ยนโยบายของธนาคารกลางสหรัฐ ฯ ปรับสูงขึ้น เศรษฐกิจจะเข้าสู่ภาวะถดถอย

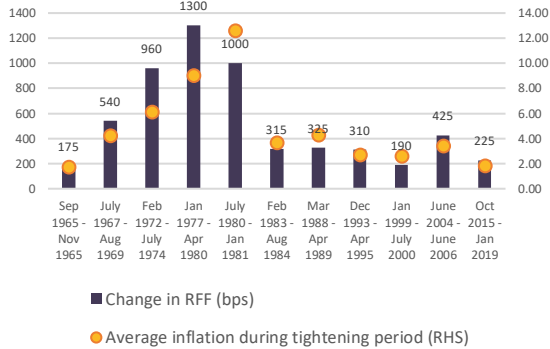

ที่มา: FRED, KKP Research

ทำไมเงินเฟ้อจะสูงกว่าที่ตลาดคาดและทำให้ “เศรษฐกิจไทยซบเซายาว” ? (ตอนที่ 1)

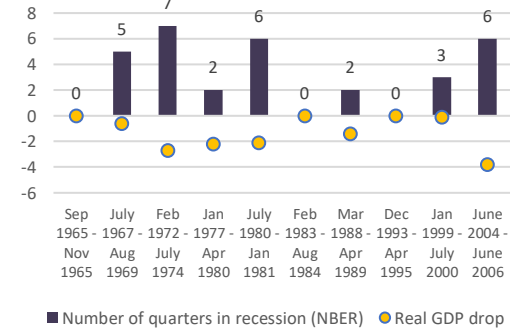
เมื่อพิจารณาจากข้อมูลในอดีตเศรษฐกิจที่เข้าสู่ภาวะ Stagflation จะหมายถึงเศรษฐกิจปรับตัวลงแรงกว่า ยาวกว่า และดอกเบี้ยขึ้นนานกว่าการลดดอกเบี้ยแบบปกติ โดยหากเศรษฐกิจเข้าสู่ภาวะถดถอยจริงจะส่งผลอย่างมากต่อตลาดการเงิน และในกรณีเลวร้ายที่หากเงินเฟ้อยังคงอยู่ในระดับสูงแม้เศรษฐกิจเข้าสู่ภาวะถดถอยแล้วยังจะทำให้ตลาดการเงินได้รับผลกระทบรุนแรง (รูปที่ 7 และ 8)

รูปที่ 7: ภาวะ Stagflation ทำให้ธนาคารกลางต้องปรับดอกเบี้ยขึ้นอย่างรุนแรงแม้เศรษฐกิจจะซบเซา

ที่มา: FRED, KKP Research

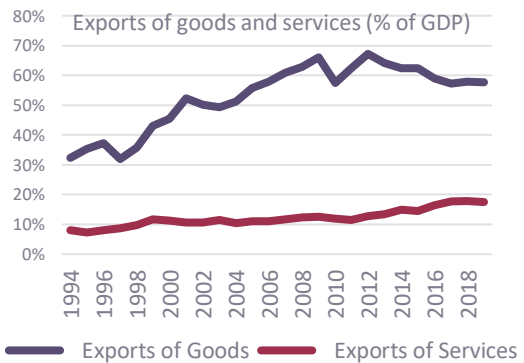
รูปที่ 8: ภาวะ Stagflation เป็นช่วงที่เศรษฐกิจหดตัวแรงกว่าและยาวกว่าภาวะเศรษฐกิจถดถอยแบบปกติ

ที่มา: NBER, KKP Research

หากเกิดภาวะ Stagflation ขึ้นประเทศไทยจะได้รับผลกระทบเนื่องจากคาดการณ์ว่าแรงขับเคลื่อนหลักของเศรษฐกิจไทยในช่วง 1-2 ปีหลังจากนี้จะเกิดจากภาคต่างประเทศเป็นหลัก ซึ่งจะได้รับผลกระทบหากเศรษฐกิจโลกเข้าสู่ภาวะเศรษฐกิจถดถอย (รูปที่ 9) โดยการส่งออกมีแนวโน้มได้รับผลกระทบตามเศรษฐกิจจีนที่ชะลอตัวลงซึ่งไทยส่งออกไปจีนมากกว่า 10% ของการส่งออกทั้งหมด ในขณะที่ภาคการท่องเที่ยวซึ่งถือว่าเป็นสินค้าฟุ่มเฟือยจะมีการตอบสนองโดยลดการเดินทางลง โดยเฉพาะในสถานการณ์ stagflation ที่ราคาสินค้าสูงขึ้นและรายได้ได้รับผลกระทบ ซึ่งจะทำให้การท่องเที่ยวไทยอาจฟื้นตัวได้ช้ากว่าที่คาด ซึ่งจะส่งผลให้เศรษฐกิจไทยโดยเฉพาะภาคการท่องเที่ยวได้รับผลกระทบรุนแรงต่อเนื่อง

รูปที่ 9: เศรษฐกิจไทยมีการพึ่งพาภาคต่างประเทศมากขึ้นทำให้มีความเปราะบางต่อปัจจัยภายนอก

ที่มา: NESDC, KKP Research

เงินเพื่อกลับทิศ กระแสโลกกำลังเปลี่ยนทาง

มองไกลออกไปในทศวรรษหน้าปัญหาเงินเฟ้อไม่น่ากังวลแค่ในระยะสั้นแต่อาจเป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างระยะยาวย้อนหลังกลับไปหลาย 10 ปีเงินเฟ้อและอัตราดอกเบี้ยอยู่ในทิศทางขาลงมาตลอด ทำให้หลายฝ่ายชะล่าใจว่าเงินเฟ้อจะอยู่ในระดับต่ำต่อเนื่องไปเรื่อย ๆ หรือความเสี่ยงเงินเฟ้อในปัจจุบันเป็นความเสี่ยงที่จะลากยาวอย่างมากไม่เกินช่วง 1 – 2 ปี และปัญหานี้จะคลี่คลายลง ซึ่งเกิดจากปัจจัยเชิงโครงสร้างได้แก่ การก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ การเข้าสู่สังคมสูงอายุ เป็นต้น

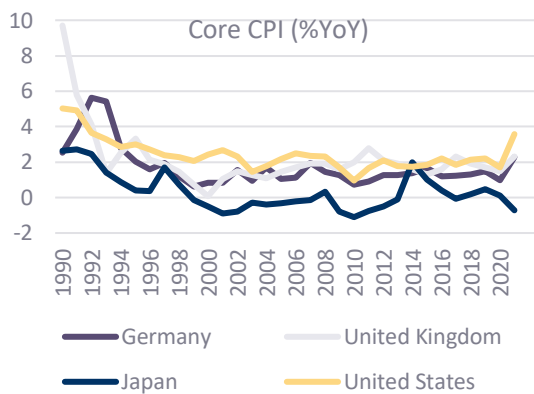

ทำไมเงินเฟ้อจะสูงกว่าที่ตลาดคาดและทำให้ “เศรษฐกิจไทยซบเซา” ? (ตอนที่ 1)

อย่างไรก็ตาม KKP Research ประเมินว่ากระแสโลกกำลังเปลี่ยนทิศทางไปจากเดิมมากและปัจจัยเหล่านี้กำลังกลับทิศทางจากการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างหลายอย่างของเศรษฐกิจโลก และอาจทำให้เงินเฟ้อไม่ได้อยู่ในทิศทางข้างลงเหมือนช่วงที่ผ่านมาซึ่งจะมีนัยยะอย่างมากต่อทิศทางนโยบายการเงินและดอกเบี้ยในอนาคต โดยเกิดจากการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ คือ

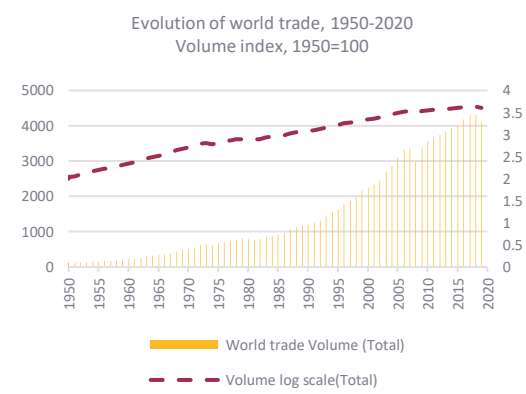
1) การเข้าสู่จุดสูงสุดของยุคโลกาภิวัตน์ การเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการค้าโลกของจีนส่งผลให้ต้นทุนการผลิตทั่วโลกถูกลงและราคาสินค้าในภาพรวมถูกลงโดยจีนเป็นแหล่งแรงงานราคาถูกให้กับโลก (รูปที่ 10) อย่างไรก็ตามจากทั้งตัวเลขการค้าระหว่างประเทศที่โตต่ำกว่าเศรษฐกิจโลกในปี 2019 ซึ่งมีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมากในอดีต สัญญาณความขัดแย้งระหว่างประเทศทางการค้าระหว่างจีนและสหรัฐ ฯ ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครน การย้ายฐานการผลิตกลับประเทศ ล้วนแล้วแต่เป็นตัวสะท้อนว่ากระแสโลกาภิวัตน์อาจผ่านจุดสูงสุดมาแล้ว(รูปที่ 11) ซึ่งจะเพิ่มแรงกดดันต่อต้นทุนการผลิตในระยะต่อไป

รูปที่ 10: อัตราเงินเฟ้อปรับตัวลดลงมาตลอดเป็นผลสำคัญมาจากการเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์เต็มตัว

ที่มา: World Bank, KKP Research

รูปที่ 11: การค้าระหว่างประเทศเริ่มส่งสัญญาณชะลอตัวลง โดยมีแนวโน้มเติบโตได้ช้าลง

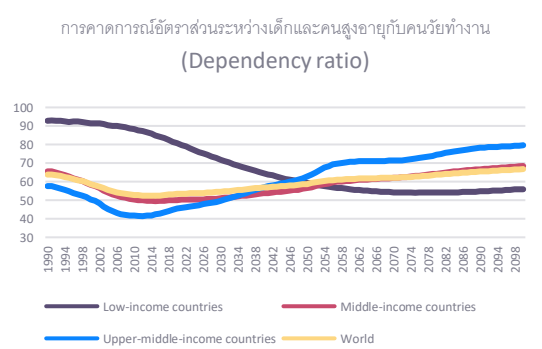

ที่มา: WTO, KKP Research

2) อำนาจตลาดที่มีแนวโน้มสูงขึ้นต่อเนื่อง แม้ว่าธุรกิจใหม่ ๆ จะมีประสิทธิภาพที่สูงขึ้นและประหยัดต้นทุนลงได้ แต่งานวิจัยในอดีตกำลังสะท้อนว่าบริษัทในสหรัฐ ฯ มีอำนาจตลาดเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง และมองไปในอนาคตมีแนวโน้มที่หลายธุรกิจจะกลายเป็นธุรกิจแบบผูกขาด เช่น Platform E-commerce ทำให้มีความเสี่ยงที่จะเห็นราคาสินค้ากลับมาแพงขึ้นอีกครั้ง

3) สังคมสูงวัยในระดับโลกอาจเพิ่มแรงกดดันด้านเงินเฟ้อ แม้ว่าผู้สูงอายุจะบริโภคสินค้าน้อยกว่าคนวัยหนุ่มสาว แต่ปัจจัยสำคัญอีกทางหนึ่งคือสัดส่วนระหว่างคนสูงอายุเทียบกับประชากรวัยทำงาน (รูปที่ 12) ที่กำลังเพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่อง เป็นสัญญาณสะท้อนว่าแรงงานและกำลังการผลิตกำลังลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนผู้บริโภค ซึ่งอาจกดดันให้ต้นทุนและราคาปรับตัวสูงขึ้นในระยะยาวได้

รูปที่ 12: ในทศวรรษหน้าสัดส่วนระหว่างเด็กและคนสูงวัยต่อคนวัยทำงานกำลังจะเพิ่มขึ้น หรือกำลังการผลิตจะลดลง

ที่มา: Our world in data, KKP Research

ทำไมเงินเฟ้อจะสูงกว่าที่ตลาดคาดและทำให้ “เศรษฐกิจไทยซบเซา” ? (ตอนที่ 1)

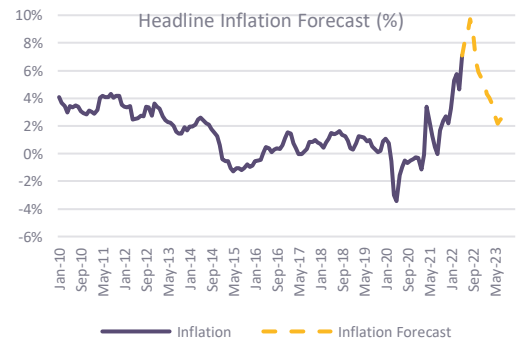
ในทศวรรษที่ผ่านมานโยบายการเงินมีการอัดฉีดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจอย่างเต็มที่เพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจมาโดยตลอดโดยอัตราดอกเบี้ยอยู่ในทิศทางขาลงมาอย่างยาวนาน แต่นโยบายการเงินอาจกำลังถึงจุดเปลี่ยน สัญญาณในปัจจุบันที่มีแรงกดดันด้านเงินเฟ้อในระดับสูง ทำให้ธนาคารกลางสหรัฐ ฯ ต้องปรับอัตราดอกเบี้ยขึ้น แม้ตลาดบางส่วนยังคงคาดการณ์ว่าท้ายที่สุดแล้วธนาคารกลางสหรัฐ ฯ จะต้องกลับมาสนับสนุนเศรษฐกิจผ่านการใช้เครื่องมือนโยบายการเงิน เช่น QE อีกครั้ง อย่างไรก็ตาม KKP Research ประเมินว่าจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งกดดันให้เงินเฟ้อปรับตัวสูงขึ้นแบบถาวรและอาจสูงกว่าเป้าหมายของธนาคารกลางหลายแห่ง อาจส่งผลให้นโยบายการเงินในช่วงหลายปีหลังจากนี้ไม่สามารถกลับมากระตุ้นเศรษฐกิจได้เต็มที่แบบเดิม และธนาคารกลางอาจจำเป็นต้องกลับมาให้น้ำหนักกับเป้าหมายเงินเฟ้อมากขึ้น หรือหมายความว่าทิศทางอัตราดอกเบี้ยในระยะยาวอาจปรับตัวกลายเป็นดอกเบี้ยขาขึ้นได้

เมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยคาดการณ์เงินเฟ้อต่ำเกินไป

ในช่วงที่ผ่านมาธนาคารแห่งประเทศไทยยังแสดงความกังวลกับตัวเลขเงินเฟ้อน้อยมาก เมื่อย้อนดูเหตุการณ์เงินเฟ้อในสหรัฐ ฯ ซึ่งตัวเลขเงินเฟ้อปรับตัวขึ้นไปก่อนไทย ตัวเลขการคาดการณ์เงินเฟ้อจาก Bloomberg ของนักเศรษฐศาสตร์ทั่วโลกในช่วงที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่านักเศรษฐศาสตร์คาดการณ์เงินเฟ้อผิดมาแล้วหลายครั้งในปัจจุบันโดยคาดว่าเงินเฟ้อจะปรับตัวลดลงแต่ทุกครั้งเงินเฟ้อกลับปรับตัวสูงขึ้นซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากสมมติฐานว่าปัจจัยด้านอุปทานจะคลี่คลายลง KKP Research มีความกังวลว่าสถานการณ์ในลักษณะเดียวกันกำลังจะเกิดขึ้นกับประเทศไทยและการคาดการณ์เงินเฟ้อของไทยจะต่ำเกินไปและมีความเสี่ยงที่ตัวเลขจะสูงกว่าและค้างยาวนานกว่าที่คาดได้อีกมาก จากทั้งผลกระทบเนื่องจากราคาน้ำมันต่อราคาสินค้าอื่น ๆ มาตรการช่วยเหลือจากภาครัฐที่ลดลง และค่าเงินบาทที่เริ่มปรับตัวอ่อนค่าลงซึ่งจะส่งผลต่อราคาสินค้านำเข้า

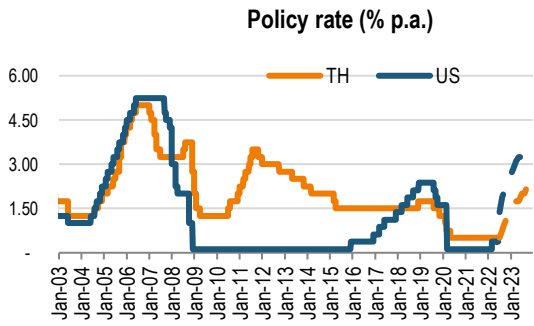
KKP Research ได้ปรับการคาดการณ์ตัวเลขเงินเฟ้อของไทยเป็น 6.6% ในปี 2022 และ 3.1% ในปี 2023 (รูปที่ 13) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงข้อจำกัดในการทำนโยบายการเงินที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จากทั้งเงินเฟ้อเองและนโยบายการเงินในต่างประเทศที่เริ่มปรับเป็นทิศทางขาขึ้นในหลายที่ (รูปที่ 14) การปรับนโยบายการเงินที่ช้าจะยิ่งเพิ่มความเสี่ยงให้เงินเฟ้อค้างอยู่ในระดับสูงได้นานและส่งผลให้ค่าเงินบาทอ่อนค่าลง KKP Research คาดการณ์ว่าแรงกดดันจากเงินเฟ้อ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยระหว่างสหรัฐ ฯ และไทยที่มากขึ้น และการอ่อนค่าของเงินบาทจะรุนแรงกว่าที่ธนาคารแห่งประเทศไทยคาดและเป็นปัจจัยที่ทำให้คณะกรรมการนโยบายการเงินต้องปรับดอกเบี้ยขึ้นเร็วกว่าที่คิดไว้ โดยคาดการณ์ว่าธนาคารแห่งประเทศไทยจะปรับอัตราดอกเบี้ยนโยบายขึ้น 3 ครั้งในปีนี้ และปรับขึ้นอีก 4 ครั้งในปี 2023

รูปที่ 13: KKP Research ประเมินว่าอัตราเงินเฟ้อในปัจจุบันยังไม่พบจุดสูงสุด และอาจสูงขึ้นแตะระดับ 10% ในช่วงไตรมาส 3 และจะยังคงค้างอยู่ในระดับสูงในปี 2023

ที่มา: Ministry of Commerce, KKP Research

รูปที่ 14: ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้นจะเป็นแรงกดดันให้ธนาคารแห่งประเทศไทยต้องปรับดอกเบี้ยขึ้น

ที่มา: BoT, FRED, KKP Research

การปรับอัตราดอกเบี้ยขึ้นในปี 2022 และ 2023 เป็นเรื่องที่น่าเสียดายไม่ได้เพราะไทยเป็นประเทศเศรษฐกิจเปิดขนาดเล็กที่ได้รับ การส่งผ่านราคาและแรงกดดันที่มาจากภาวะเงินเฟ้อโลกและราคาน้ำมัน แต่การปรับขึ้นดอกเบี้ยจะส่งผลให้ภาระหนี้ของภาค ครัวเรือนปรับตัวสูงขึ้นด้วย ไม่เพียงแต่การปรับดอกเบี้ยขึ้นในระยะสั้นช่วง 1-2 ปีข้างหน้าแต่ KKP Research ประเมินว่า เศรษฐกิจไทยกำลังเผชิญความท้าทายจากโครงสร้างของเศรษฐกิจโลกที่เปลี่ยนไปที่จะกดดันให้เงินเฟ้อสูงขึ้นมากกว่าเดิมในระยะ ยาวและระดับของดอกเบี้ยจะปรับตัวสูงขึ้นเช่นกัน จากสถานการณ์หนี้ครัวเรือนของไทยที่สูงเกินกว่า 90% ของ GDP ไปแล้วทำให้ เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มที่จะมีความเปราะบางต่อการปรับอัตราดอกเบี้ยขึ้นมากกว่าประเทศอื่นๆ ในบทความฉบับถัดไป (ตอนที่ 2) KKP Research จะประเมินว่าปัญหาหนี้ครัวเรือนในปัจจุบันเมื่อเจอกับดอกเบี้ยที่อาจปรับสูงขึ้นจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย อยู่ในภาวะซบเซา